

Sygn. akt I ACa 899/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący : SSA Krzysztof Depczyński

Sędziowie : SA (...)

del . S O Krzysztof Kacprzak (spr .)

Protokolant: st. sekr. sąd. Julita Postolska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w K.

przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością
z siedzibą w Ł.

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 6 kwietnia 2016 r. sygn. akt X GC 39/14

I. zmienia zaskarżony wyrok na następujący:

1. „zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz T. Sprzedaż spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 112 890,05 zł (sto dwanaście tysięcy osiemset dziewięćdziesiąt złotych pięć groszy)
z ustawowymi odsetkami:

- od kwoty 21 677,11 zł (dwadzieścia jeden tysięcy sześćset siedemdziesiąt siedem złotych jedenaście groszy) od dnia 17 stycznia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 31 149,65 zł (trzydzieści jeden tysięcy sto czterdzieści dziewięć złotych sześćdziesiąt pięć groszy) od dnia 19 lutego 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 24 246,24 zł (dwadzieścia cztery tysiące dwieście czterdzieści sześć złotych dwadzieścia cztery grosze) od dnia 19 marca 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 29 230,47 zł (dwadzieścia dziewięć tysięcy dwieście trzydzieści złotych czterdzieści siedem groszy) od dnia 17 kwietnia 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 6 033,32 zł (sześć tysięcy trzydzieści trzy złote trzydzieści dwa grosze) od dnia 10 maja 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

- od kwoty 553,26 zł (pięćset pięćdziesiąt trzy złote dwadzieścia sześć groszy) od dnia 21 listopada 2013 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty,

a także kwotę 9 262 (dziewięć tysięcy dwieście sześćdziesiąt dwa) złote tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. nakazuje pobrać od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 352,71 zł (trzysta pięćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt jeden groszy) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.”;

II. zasądza od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz T. Sprzedaż spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K. kwotę 9 933 (dziewięć tysięcy dziewięćset trzydzieści trzy) złote tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I ACa 899/16

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 6 kwietnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Łodzi zasądził od (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w Ł. na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

w K. kwotę 22 230,37 zł z ustawowymi odsetkami od kwoty 21 677,11 zł od dnia 17 stycznia 2013 roku do dnia zapłaty i od kwoty 553,26 zł od dnia 21 listopada 2013 roku do dnia zapłaty (pkt 1) oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt 2), zasądził od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1 041 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (pkt 3), a także orzekł o sposobie poniesienia przez strony nieuiszczonych kosztów sądowych (pkt. 4 i 5).

Sąd odwoławczy podziela i przyjmuje za własne ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd Okręgowy, z których najważniejsze były następujące: powodowa spółka, działająca pod aktualną firmą od 2011 roku, wstąpiła w ogół praw i obowiązków wynikających z zawartych umów z odbiorcami energii, stając się stroną tych umów w miejsce (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

28 listopada 2008 roku strony sporu zawarły umowę nr

4/1- (...), której przedmiotem była sprzedaż przez powoda na rzecz pozwanego energii elektrycznej i świadczenie usług dystrybucji. W § 2 ust 2 pkt b umowy pozwany oświadczył, że posiada tytuł prawny do obiektu położonego w W. przy ul. (...), w którym będzie korzystał z dostarczanej przez powoda energii elektrycznej. Strony ustaliły, że okres rozliczeniowy wynosić będzie jeden miesiąc. Rozliczanie za dostarczoną energię elektryczną i usługi dystrybucyjne odbywać się miało na podstawie wskazań układów pomiarowo-rozliczeniowych. Umowa obowiązywała od dnia 1 listopada 2008 roku i została zawarta na czas nieokreślony. Strony mogły rozwiązać umowę z miesięcznym okresem wypowiedzenia ze skutkiem na koniec miesiąca za wyjątkiem uregulowań wynikających z § 9 pkt 7 umowy. Okres wypowiedzenia mógł ulec skróceniu za porozumieniem stron (§ 11 ust. 1-3 umowy). W § 11 ust. 6 umowy strony wskazały, że wypowiedzenie umowy oraz zmiany w jej treści winny zostać dokonane na piśmie pod rygorem nieważności.

Aneksem z 17 lipca 2012 roku do powyższej umowy zmieniono § 7 ust. 10 umowy, zgodnie z którym powód uprawniony był do wystawienia faktury rozliczeniowej zgodnie z obowiązującymi przepisami ustawy o podatku od towarów i usług z terminem płatności określonym na fakturze, nie krótszym niż 14 dni od daty wystawienia faktury.

Za dostarczoną stronie pozwanej energią elektryczną oraz usługi dystrybucji powód wystawił pozwanemu następujące faktury vat: nr (...) z 25 kwietnia 2013 roku na kwotę 6 033,32 zł z terminem płatności na dzień 9 maja 2013 roku, obejmującą okres rozliczeniowy od 31 marca 2013 roku do 22 kwietnia 2013 roku, nr (...) z 2 kwietnia 2013 roku na kwotę 29 230,47 zł z terminem płatności na dzień 16 kwietnia 2013 roku, obejmującą okres rozliczeniowy od 27 lutego 2013 roku do 31 marca 2013 roku, nr (...) z 4 marca 2013 roku na kwotę 24 444,52 zł z terminem płatności na dzień 18 marca 2013 roku, obejmującą okres rozliczeniowy od 31 stycznia 2013 roku do 27 lutego 2013 roku, nr (...) z 2 lutego 2013 roku na kwotę 31 347,93 zł z terminem płatności na dzień 18 lutego 2013 roku, obejmującą okres rozliczeniowy od 31 grudnia 2012 roku do 31 stycznia 2013 roku, nr (...) z 2 stycznia 2013 roku na kwotę 25 677,11 zł z terminem płatności na dzień 16 stycznia 2013 roku, obejmującą okres rozliczeniowy od 30 listopada 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku.

Z uwagi na nieterminowe uiszczenie przez pozwanego należności wynikającej z faktury vat nr (...), powód wystawił notę odsetkową nr (...) na kwotę 77,10 zł. Ponadto z powodu opóźnienia w zapłacie za fakturę vat nr (...) z 4 grudnia 2012 roku z terminem płatności na dzień 18 grudnia 2012 roku oraz za fakturę vat nr (...) z dnia 2 października 2012 roku z terminem płatności na dzień 16 października 2012 roku, powód wystawił noty odsetkowe nr (...) na kwotę 284,72 zł oraz nr (...) na kwotę 191,44 zł.

W piśmie z 6 listopada 2012 roku pozwany poinformował powoda, że decyzją zarządu (...) Sp. z o.o. w Ł. 5 listopada 2012 roku nastąpiła sprzedaż nieruchomości, dawnej Fabryki (...), przy ul. (...) w W.. Nabywcą obiektu została spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) z siedzibą w W.. Powód wskazał przy tym, że od dnia otrzymania pisma wszystkie sprawy związane z funkcjonowaniem sprzedanej nieruchomości winny być kierowane do nowego właściciela. Przedmiotowe pismo powód otrzymał 12 listopada 2012 roku.

Kolejnymi pismami datowanymi na 12 marca 2013 roku oraz 5 kwietnia 2013 roku pozwany ponownie informował powoda o zbyciu nieruchomości przy ul. (...) w W., do której powód dostarczał energię elektryczną. Jednocześnie pozwany podnosząc, iż doszło do rozwiązania umowy zawartej z powodem na dostarczanie energii do rzecznej nieruchomości, zwrócił się do powoda o zaprzestanie fakturowania pozwanej spółki i o wystawienia faktur za zużycie energii na rzecz nowego właściciela nieruchomości.

W skierowanym do pozwanego piśmie z 20 czerwca 2013 roku oraz w kolejnym piśmie z 25 września 2013 roku powód stwierdził, że w związku z brakiem formalnego wypowiedzenia umowy sprzedaży energii elektrycznej nr 4/1- (...) z 28 listopada 2008 roku, dostarczanie energii do nieruchomości przy ul. (...) w W. odbywało się w dalszym ciągu w oparciu o wskazaną umowę na koszt pozwanego.

W pismach z 6 maja 2013 roku oraz 15 maja 2013 roku powód wezwał pozwanego do uregulowania zaległości z tytułu zapłaty za dostarczaną energię elektryczną wynikających z faktur vat oraz not odsetkowych wskazanych w treści pozwu.

Oceniając materiał dowodowy sprawy Sąd Okręgowy wskazał, że zeznania świadka M. Ł. nie wniosły żadnych istotnych okoliczności do sprawy. Świadek nie zajmowała się rozliczaniem faktur za zużycie energii elektrycznej i nie zapoznawała się z korespondencją związaną ze zbyciem nieruchomości. Podobnie pominięte zostały zeznania świadka W. P., który nie miał jakiegokolwiek wiedzy w zakresie zagadnień stanowiących przedmiot niniejszego sporu. Zeznania świadka M. S., w zakresie w jakim świadek de facto podjęła się interpretacji treści pisma pozwanego z dnia 6 listopada 2012 roku, nie mogły stanowić podstawy do poczynienia ustaleń faktycznych w sprawie. Kwestia oceny treści oraz ewentualnych skutków prawnych wywołanych przedmiotowym pismem należy do kompetencji sądu. Nadto

świadek przyznała, że będąc pracownikiem działu windykacji nie posiadała wiedzy na temat tego, czy powód prowadził rozmowy z nowym właścicielem nieruchomości przy ul. (...) w W.. Dlatego nie była w stanie wypowiedzieć się czy i jakie ewentualne działania powód podjął w następstwie otrzymania pisma pozwanego z dnia 6 listopada 2012 roku, a co za tym idzie jakie skutki pociągnęło za sobą otrzymanie przez powoda przedmiotowego pisma.

W rozważaniach prawnych Sąd I instancji przyjął, że powództwo opierało na treści art. 535 § 1 k.c. w zw. z art. 555 k.c. Strony łączyła umowa na mocy, której powód sprzedawał pozwanemu energię elektryczną oraz świadczył usługi dystrybucji energii. Umowa ta została wypowiedziana przez pozwanego pismem z 6 listopada 2012 roku ze skutkiem na koniec roku 2012.

W przedmiotowym piśmie pozwany poinformował powoda, że nastąpiła sprzedaż nieruchomości położonej przy ul. (...) w W. i wskazał nabywcę. Poinformował także, że wszystkie sprawy związane z funkcjonowaniem obiektu należy kierować do aktualnego właściciela nieruchomości. Jednocześnie pozwany podziękował za dotychczasową współpracę. W kolejnym piśmie z 12 marca 2013 roku pozwany ponownie wskazał na fakt dokonania sprzedaży rzeczzonego obiektu oraz zwrócił się do powoda o zaprzestanie wystawiania wobec pozwanej spółki faktur vat z tytułu dostawy energii elektrycznej do budynku położonego na sprzedanej nieruchomości, z uwagi na fakt rozwiązania umowy pomiędzy stronami. Stosownie do treści przepisu art. 65 § 1 k.c. oświadczenie woli powoda zostało zinterpretowane, jak tego wymagają ze względu na okoliczności, w których złożone zostało, zasady współzycia społecznego oraz ustalone zwyczaje. Rzeczywistą wolą pozwanego było wypowiedzenie umowy z 2008 roku. Za wsparcie dla tej oceny uznano dalsze pisma strony pozwanej wystosowane do powoda 12 marca 2013 roku oraz 5 kwietnia 2013 roku, w których pozwany wzywał powoda do zaprzestania obciążania pozwanej spółki kosztami dostarczania energii oraz do wystawienia faktur za świadczone usługi na rzecz nowego właściciela nieruchomości. Powód nie udowodnił, że podpis złożony na piśmie z dnia 6 listopada 2012 roku, nie należał do osoby uprawnionej do składania oświadczeń woli w imieniu pozwanego.

Z uwagi na skuteczne wypowiedzenie umowy powództwo okazało się zasadne jedynie w odniesieniu do kwoty wynikającej z faktury vat nr (...) obejmującej okres rozliczeniowy od 30 listopada 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku. Pozwany wpłacił na poczet tej faktury 4 000 zł, tym samym do zapłaty pozostała suma 21 677,11 zł. Uwzględnieniu podlegało także roszczenie powoda o zapłatę odsetek, od nieterminowo opłaconej faktury vat nr (...) z 4 grudnia 2012 roku, której termin płatności przypadł na dzień 18 grudnia 2012 roku, zaś wpłaty na poczet faktury nastąpiły 14 stycznia 2013 roku oraz 21 stycznia 2013 roku (nota odsetkowa nr (...) k. 112) oraz o zapłatę odsetek od nieterminowo opłaconej faktury nr (...) z 2 października 2012 roku, z terminem płatności na dzień 16 października 2012 roku oraz wpłatą z 12 listopada 2012 roku (nota odsetkowa nr (...) k. 113). O dalszych odsetkach Sąd orzekł w oparciu o przepis art. 481 § 1 k.c. oraz art. 482 k.c.

Rozstrzygając o kosztach procesu orzeczono w oparciu o treść art. 100 k.p.c. zgodnie, z którym w razie częściowego uwzględnienia żądań koszty będą wzajemnie zniesione lub stosunkowo rozdzielone z uwzględnieniem okoliczności, że powód wygrał proces w 20% , zaś przegrał w 80%. O nieuiszczonych kosztach sądowych orzeczono w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2005r. Nr 167, poz. 1398 t.j. ze zm.).

/wyrok k. 414, uzasadnienie k. 422-427/

Apelację od powyższego wyroku złożyła powodowa spółka, która zaskarżyła orzeczenie w zakresie punktów 2, 3 i 4. Strona powodowa zarzuciła naruszenie:

1. naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 60 k.c. w związku z art. 61 k.c. poprzez błędną ich wykładnię i uznanie, że pismo pozwanego z 6 listopada 2012r. stanowiło wypowiedzenie umowy z 28 listopada 2008r., podczas gdy pismo to nie zawierało elementów mogących świadczyć, iż stanowi ono przejaw woli pozwanego skierowany do powoda;

2. naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 65 k.c. poprzez błędną jego wykładnię i uznanie, że dokument z 6 listopada 2012r. zawiera oświadczenie woli w zakresie rozwiązania umowy łączącej strony podczas, gdy dokument ten jest jedynie informacją o zaistniałych okolicznościach faktycznych w postaci sprzedaży nieruchomości stanowiącej własność pozwanego;
3. naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 65 k.c. poprzez dokonanie błędnej wykładni stanowiska pozwanego zaprezentowanego w piśmie z 6 listopada 2012r. wbrew dyrektywy interpretacyjnej nakazującej interpretować sformułowania budzące wątpliwości na niekorzyść osoby redagującej oświadczenie woli;
4. błąd w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że pismo z 6 listopada 2012r. zawiera oświadczenie woli pozwanego w zakresie wypowiedzenia umowy z 28 listopada 2008r.;
5. naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 205 k.s.h. poprzez uznanie, że pismo z 6 listopada 2012r. stanowi oświadczenie woli (...) sp. z o.o., podczas gdy nie zostało ono podpisane przez członka zarządu pozwanego a ponadto pozwany nie wykazał, iż pismo to zostało podpisane przez prawidłowo umocowaną osobę;
6. naruszenie przepisów prawa materialnego a to art. 6 k.c. poprzez niewłaściwe zastosowanie i uznanie, że to powód był zobowiązany do wykazania umocowania do działania w imieniu pozwanego osoby podpisującej pismo z 6 listopada 2012r., podczas gdy to pozwany był zobowiązany do wykazania, iż pismo to stanowi oświadczenie woli pozwanego w świetle zarzutu powoda zgłoszonego w treści odpowiedzi na sprzeciw;
7. naruszenie przepisów postępowania a to art. 328 § 2 k.p.c. poprzez nie przedstawienie w pełnym zakresie motywów rozstrzygnięcia uniemożliwiające weryfikację tez orzeczenia.

Na powyższych podstawach strona skarżąca wniosła o zmianę wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 90 659,68 zł z ustawowymi odsetkami oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm prawem przepisanych.

/apelacja k. 436-441/

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

apelacja okazała się w całości uzasadniona, choć nie wszystkie zarzuty były trafione. W szczególności nie można zgodzić się z zarzutem, że uzasadnienie zaskarżonego wyroku nie spełnia warunków z art. 328 § 2 k.p.c. Uzasadnienie umożliwia weryfikację orzeczenia, które jest częściowo błędne.

Stan faktyczny tej sprawy jest bezsporny. Wprawdzie skarżący zawarł w apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, ale w gruncie rzeczy jego zastrzeżenia powoda dotyczą sposobu interpretacji pisma z dnia 6 listopada 2012 roku. Zagadnienie to musi być analizowane na gruncie prawa materialnego.

Rację ma apelujący zarzucając Sądowi Okręgowemu naruszenie art. 60 k.c. i art. 65 k.c. przez ich błędne zastosowanie. Z art. 60 k.c. wynika, że oświadczenie woli jest niezbędnym składnikiem każdej czynności prawnej. Oświadczeniem woli jest tylko działanie nakierowane na dokonanie czynności prawnej, a więc czynności, której celem jest wykreowanie, zmiana albo zniesienie stosunku cywilnoprawnego. Zachowanie składającego oświadczenie musi ujawniać jego wolę w sposób dostateczny. Jeśli wola nie została ujawniona w sposób dostateczny nie mamy do czynienia z oświadczeniem woli (tak, trafnie Sąd Najwyższy w wyroku z 14 maja 2009 r., I CSK 401/08, L.).

Przekładając powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy, trzeba powiedzieć, że przedmiotowe pismo z 6 listopada 2012 roku nie jest oświadczeniem woli. Nie ma w nim dostatecznie jasnej woli zniesienia stosunku cywilnoprawnego w postaci umowy z 28 listopada 2008 roku, której przedmiotem była sprzedaż energii elektrycznej i świadczenie

usług dystrybucji. Pismo to miało charakter informacyjny (dotyczyło wskazania podmiotu, który objął prawa i obowiązki właściciela nieruchomości). Zostało skierowane trzynastu podmiotów. Użyta w nim formuła podziękowania za dotychczasową współpracę nie może oznaczać wypowiedzenia wszystkich stosunków cywilnoprawnych, które łączyły pozwanego z odbiorcami pisma. Zwłaszcza, że pismo kierowane było także do podmiotów władzy publicznej i administracji skarbowej, a więc nie dotyczyło wyłącznie sfery stosunków cywilnoprawnych. Poza tym nie wszystkie relacje łączące strony umów cywilnych mają swoją podstawę w prawie własności nieruchomości, nawet jeśli dotyczą korzystania z tej nieruchomości. Oceny o braku cech oświadczenia woli nie zmienia okoliczność, że w kolejnych pismach pozwany podkreślał, że przedmiotową umowę uważał za wypowiedzianą. Późniejsze oświadczenia nie zmieniały charakteru prawnego pisma z 6 listopada 2012 roku, które nie spełniało warunków z art. 60 k.c.

Z uwagi na to, że nie mieliśmy do czynienia z oświadczeniem woli, błędem było interpretowanie pisma przez Sąd Okręgowy zgodnie ze wskazaniem art. 65 k.c. Zasady te dotyczą przecież wykładni oświadczeń woli. Tylko dla porządku trzeba dodać, że w tym zakresie apelujący wpada w sprzeczność, zarzucając jednocześnie brak podstaw do wykładni i błędną wykładnię. Jednak ta niekonsekwencja nie niweczy skuteczności apelacji.

Dodatkowy, pomocniczy argument za uznaniem, że pismo z 6 listopada 2012 roku nie spełniało warunków oświadczenia woli stanowi brak podpisu osoby uprawnionej do działania za spółkę lub w imieniu pozwanej spółki. Musi istnieć podstawa prawna przypisania skutków prawnych oświadczenia konkretnemu podmiotowi. Osoby prawne składają oświadczenia woli przez organy albo przedstawiciela (art. 38 k.c. oraz art. 95 k.c. i art. 96 k.c.). Nie wiadomo, kto podpisał przedmiotowe pismo. Rację ma skarżący, że wykazanie umocowania do działania w imieniu pozwanego osoby podpisującej pismo, zgodnie z art. 6 k.c., obciąża pozwanego. Kwestia ta była w procesie sporna, a pozwany nie przejawiał żadnej inicjatywy dowodowej w tym zakresie. Sugerowano, że pismo podpisała A. O. (choć podpis tej osoby z k. 122 bardzo odbiega od podpisu czy raczej parafy z k. 121), ale nie wykazano umocowania tej osoby do działania w imieniu pozwanej spółki w omawianym zakresie. Zarzut apelacji dotyczący naruszenia art. 6 k.c. był więc w pełni usprawiedliwiony. Natomiast nie mogło dojść do zarzucanego naruszenia art. 205 k.s.h., gdyż w sprawie nie występowało zagadnienie reprezentacji wieloosobowej (każdy członek zarządu pozwanej spółki może działać samodzielnie – odpis KRS k. 159-166).

Skoro nie doszło do wypowiedzenia umowy z 2008 roku w okresie przedstawionym w pozwie, przy braku zakwestionowania należności z faktur i not, na które powołał się skarżący, powództwo podlegało uwzględnieniu w całości. Odsetki ustawowe podlegały zasądzeniu na podstawie art. 481 k.c. od dat wymagalności poszczególnych faktur. Jednak od 1 stycznia 2016 roku odsetki te mają charakter odsetek ustawowych za opóźnienie w rozumieniu art. 481 § 2 k.c. Natomiast odsetki od odsetek należą się od dnia wytoczenia powództwa (art. 482 § 1 k.c.).

O kosztach postępowania w I instancji orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c. Na koszty te złożyła się opłata od pozwu w kwocie 5 645 zł i wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3 600 zł wraz z opłatą od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł. Wynagrodzenie pełnomocnika wyliczono na podstawie § 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jedn. Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.). Nieuiszczone koszty sądowe obciążają pozwanego z mocy art. 113 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2005r. Nr 167, poz. 1398. ze zm.).

Z tych wszystkich względów, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., apelacja podlegała uwzględnieniu w całości.

Zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. pozwany został obciążony kosztami postępowania apelacyjnego. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika powoda ustalono na kwotę 5 400 na podstawie § 2 pkt 6 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U.

z 2015 roku, poz. 1800 w brzmieniu przed dniem 27 października 2016 roku). Koszty te powiększa opłata od apelacji w wysokości 4 533 zł.